

Tenk deg om før du river!

Anne Solgaard

Leder for kompetanseheving

GRØNN BYGGALLIANSE

”

80% av fotavtrykket av et bygg bestemmes i design fasen. Lineære bruk-og-kast-byer verden over sluker 70% av våre naturressurser, produserer 50% av avfallet og 80% av klimagassene.

- EUs handlingsplan på sirkulærøkonomi

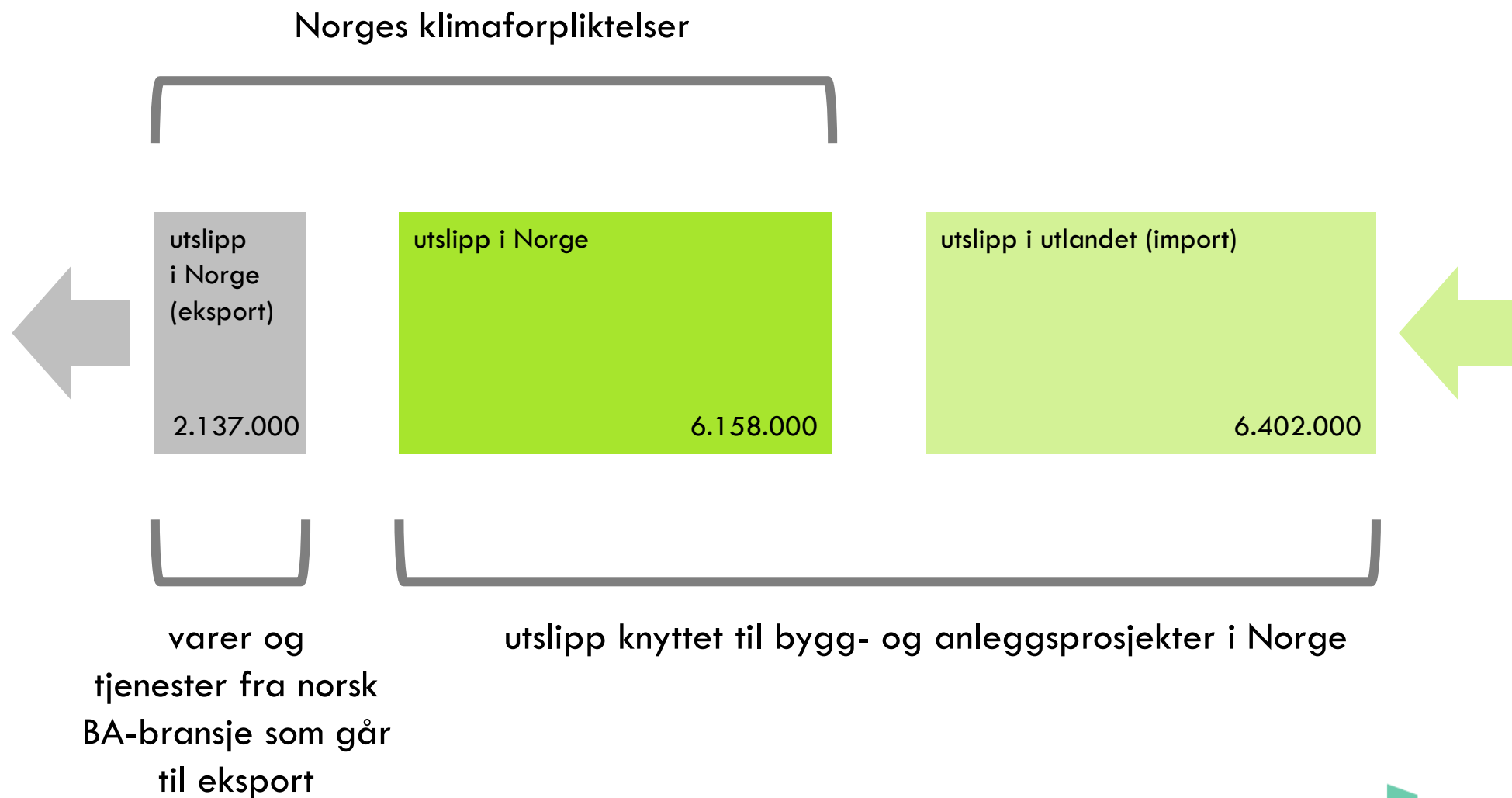
Bygg er premissgiver for utslipp fra flere andre sektorer:

Photo by sergio souza on Unsplash

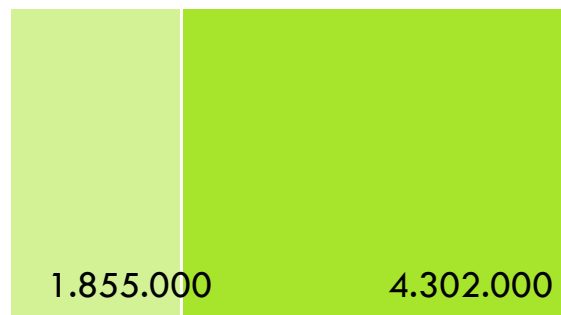

Utslipp knyttet til norsk bygg-, anleggs- og eiendomssektor

Eksisterende bygg

30%

Nybygg

70%

Utslipp fra bygg- og anleggsprosjekter i Norge,
avgrenset iht. FNs klimakonvensjon, norsk el. miks

Tall fra SSB – bygg- og anleggsavfall:

- 40% fra **riving** (fra ca 20.000 bygg)
- 36% fra **nybygg** (noe kapp, men en betydelig del er overskudds-materialer)
- 25% er avfall fra **rehabilitering**

**Riving av ett middels stort kontorbygg og bygging av tilsvarende
= utslipp fra 5000 bensin biler**

Photo by @mrbordeaux on Unsplash

Photo by Jacek Dylag on Unsplash

Lukker vi materialkretsløpet er vi godt stykke på vei for å halvere utslipp. Start med å ta vare på gullet i eksisterende bygg:

1. Rehabiliter fremfor å rive og bygge nytt
2. Ombruk og materialgjenvinning
3. Prosjekter for demontering og fleksibilitet

Tenk deg om før du river

Tips for å gjennomføre et vellykket byggeprosjekt uten å rive

5 myter

10 tips

... og enda flere eksempler...

Tips 1: Har du tenkt på at du sparer materialutgifter ved å bevare?

*Kristian Augusts gate 13 i Oslo, Entra ASA
Illustrasjon: MAD Arkitekter*

Lilleaker Byen – Mustad Eiendom har fått hjelp av Lendager til å kartlegge verdien av materialene i stående bygningsmasse

ØKONOMISK VERDI

Tips 2: Har du tatt alle risikoaspektene ved å rive med i beregningen?

Max-bygget i Trondheim, KLP eiendom

Illustrasjon: KLP Eiendom

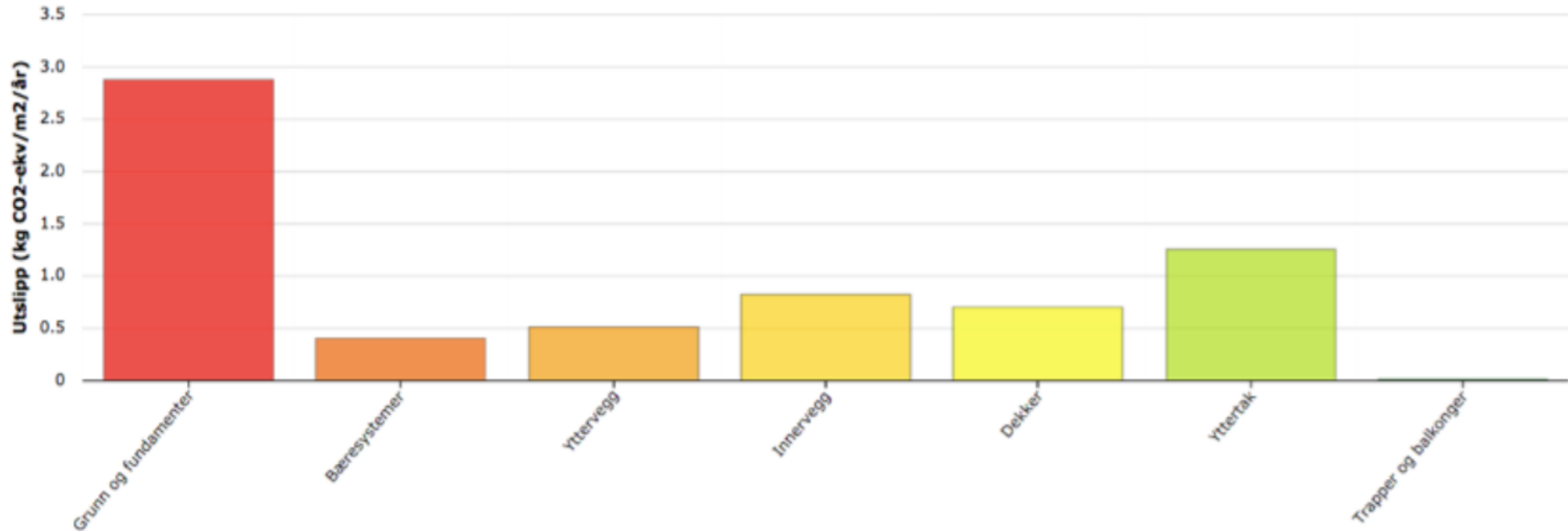
Tips 3: Har du tenkt på at å bevare gir bedre klimafotavtrykk enn å rive?

Fredrik Selmers vei 4, Entra ASA

Foto: FutureBuilt

Utslipp fordelt på ulike bygningsdeler

Utslipp fordelt på et bygg's ulike bygningsdeler (referansebygg i Klimagassregnskap.no. Civitas).

Tips 5: Har du tenkt på at du kan bygge på eller til det som allerede er?

The EDGE Olympic, EDGE Technologies

Foto: Katharina Th. Bramslev

Tips 8: Har du tenkt på at du kan løse behov for mer dagslys gjennom nye lysåpninger?

Nordseter Skole, Undervisningsbygg

Foto: Undervisningsbygg/Finn Ståle Feldberg.

Ti ting du bør tenke på før du river

Har du tenkt på ...

- ...at du sparer materialutgifter ved å bevare?
- ...om du har tatt alle risikoaspektene ved å rive med i beregningen?
- ...at å bevare gir bedre klimafotavtrykk enn å rive?
- ...at du kan miljøsertifisere eksisterende bygg?
- ...at du kan bygge på eller til det som allerede er?
- ...at du kan utvikle arealeffektive løsninger i eksisterende bygg?
- ...at du kan få bedre luftkvalitet i gamle bygg ved å tenke nytt rundt ventilasjon?
- ...at du kan løse behov for mer dagslys gjennom nye lysåpninger?
- ...at du kan transformere og åpne en gammel lukket fasade?
- ...at identiteten og sjarmen i gamle bygg har stor verdi?

”

Det mest miljøvennlige vi kan gjøre er å utnytte de arealene vi har best mulig, løse nye behov uten nybygg, og heller bygge om eller bygge til.

- Harald V. Nikolaisen, Administrerende direktør Statsbygg

GRØNN BYGGALLIANSE

Tenk deg om før du river oppsummert:

- Å rive og bygge nytt koster
- Utnytt potensialet i eksisterende eiendomsmasse
- Å rive er ikke forenlig med mål om kutt i utslipp

Foto: Jan Khur,
Myntgata 2, Oslo

**Takk for at du bidrar til lavere utslipp
gjennom å satse på rehabilitering og
ombruk!**

Du kan laste ned **TENK DEG OM FØR DU RIVER** her:

www.byggalliansen.no